

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

18. 02. 2009 р.

№ 133

Про затвердження нормативно-правових актів щодо проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти в 2009 році

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

" 26 " березня 2009 р.

за № 284/16294

Керівник реєструючого
органу

підпис

Відповідно до Указів Президента України від 20 березня 2008 року № 244 «Про додаткові заходи щодо підвищення якості освіти в Україні», від 25 вересня 2008 року № 857 «Про забезпечення дальшого розвитку вищої освіти в Україні», постанов Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 року № 1095 «Деякі питання запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти» (із змінами), від 26 листопада 2008 року № 1036 «Деякі питання організації бюджетного процесу», наказу Міністерства освіти і науки України від 3 вересня 2008 року № 804 «Про зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень осіб, які виявили бажання вступати до вищих навчальних закладів України у 2009 році», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 24 вересня 2008 року за № 893/15584,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити:

1.1. Порядок проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти в 2009 році, що додається.

1.2. Положення про апеляційну комісію Українського центру оцінювання якості освіти, що додається.

1.3. Положення про регламентну комісію регіонального центру оцінювання якості освіти, що додається.

1.4. Технічний опис Сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання, що додається.

1.5. Технічний опис Відомості результатів зовнішнього незалежного оцінювання 2009 року за шкалою 1 – 12 балів, що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, накази Міністерства освіти і науки України від 24 січня 2008 року № 33 «Про затвердження Порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 1 лютого 2008 року за № 73/14764, та від 28 березня 2008 року № 267 «Про оприлюднення результатів зовнішнього незалежного оцінювання», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 17 квітня 2008 року за № 322/15013.

3. Адміністративно-господарському департаменту (Ханюк В.А.) зробити відмітки в справах архіву про втрату чинності наказів Міністерства освіти і науки України, зазначених у пункті 2 цього наказу.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра освіти і науки України Полянського П.Б.

Міністр

І.О. Вакарчук

Копія

Поліславський І.В.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки України

18.02.2009 № 133

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

" 26 " березня 2009 р.

за № 281/16297

Керівник реєструючого
органу _____

підпис

**Порядок
проведення зовнішнього незалежного оцінювання
навчальних досягнень випускників навчальних закладів
системи загальної середньої освіти в 2009 році**

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає основні засади проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти (далі – зовнішнє оцінювання).

1.2. Зовнішнє оцінювання здійснюється на основі технологій педагогічного тестування.

1.3. Головна мета проведення зовнішнього оцінювання – об'єктивне та неупереджене оцінювання рівня навчальних досягнень осіб, які закінчили загальноосвітній навчальний заклад і виявили бажання вступити до вищих навчальних закладів України.

II. Учасники зовнішнього оцінювання

2.1. Учасниками зовнішнього оцінювання є особи, які пройшли відповідну реєстрацію, а саме:

учні (студенти) випускних класів (курсів) навчальних закладів системи загальної середньої освіти, які виявили бажання в поточному навчальному році вступити до вищих навчальних закладів України (далі – випускники);

особи, які мають повну загальну середню освіту і планують вступати до вищих навчальних закладів у поточному році (далі – випускники минулих років).

2.2. Учасники зовнішнього оцінювання мають право на:

2.2.1. Виконання тестів, які відповідають за змістом вимогам чинних навчальних програм загальноосвітньої підготовки.

- 2.2.2. Ознайомлення з правами й обов'язками учасника тестування.
- 2.2.3. Ввічливе та неупереджене ставлення до себе з боку осіб, відповідальних за організацію та проведення тестування.
- 2.2.4. Безпечні умови проведення тестування.
- 2.2.5. Отримання інформації про мету та програми зовнішнього оцінювання, форми тестових завдань.
- 2.2.6. Своєчасне інформування щодо часу та місця проведення тестування.
- 2.2.7. Отримання інформації про форму та час повідомлення результатів тестування.
- 2.2.8. Конфіденційність результатів тестування за шкалою 100-200 балів.
- 2.2.9. Апеляцію щодо порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання.
- 2.2.10. Апеляцію щодо результатів зовнішнього оцінювання.
- 2.2.11. Отримання інформації про наслідки в разі порушення порядку проходження зовнішнього оцінювання.
- 2.3. Учасники зовнішнього оцінювання зобов'язані:
 - 2.3.1. Зареєструватися у встановлені Міністерством освіти і науки України строки в одному пункті реєстрації, надавши повну та достовірну інформацію про себе, а саме: прізвище, ім'я, по батькові, дані документа, що посвідчує особу, фактичне місце проживання, номер контактного телефону, перелік навчальних предметів із зазначенням мови, якою бажає виконувати тест. Окрім того, випускники поточного року мають вказати навчальний заклад, у якому навчаються, а випускники минулих років – дані документа про отримання повної загальної середньої освіти.
 - 2.3.2. Ввічливо ставитися до осіб, які організовують, проводять чи беруть участь у зовнішньому оцінюванні.
 - 2.3.3. Своєчасно прибути до пункту тестування з документами, що посвідчують особу, та запрошенням, виданим Українським центром оцінювання якості освіти.
 - 2.3.4. Завчасно ознайомитися з інформацією про порядок проходження зовнішнього оцінювання.
 - 2.3.5. Не користуватися під час зовнішнього оцінювання (в аудиторіях і приміщеннях пункту тестування) в особистих інтересах, а також в інтересах інших осіб мобільними телефонами, фото- й відеоапаратурою, калькуляторами та іншими технічними засобами, друкованими й рукописними матеріалами (підручниками, посібниками, записками тощо), що можуть бути використані як додаткові джерела інформації, необхідної для виконання тесту.
 - 2.3.6. Виконувати вказівки та вимоги фахівців, які організовують проведення зовнішнього оцінювання в межах конкретного пункту тестування, що стосуються процедури тестування.
 - 2.3.7. Під час складання тесту не дозволяється спілкуватися з іншими учасниками тестування, передавати різні матеріали, консультувати чи консультуватися тощо.

2.3.8. Після закінчення роботи над тестом бланки відповідей потрібно повернути фахівцям, які проводять тестування, засвідчивши це власним підписом у аудиторному протоколі проведення зовнішнього оцінювання.

2.4. У разі порушення вимог, передбачених підпунктом 2.3.3 пункту 2.3 цього Порядку, учасник тестування не допускається до проходження зовнішнього оцінювання.

У разі порушення учасником зовнішнього оцінювання вимог, передбачених підпунктами 2.3.5 – 2.3.8 пункту 2.3 цього Порядку, він позбавляється права на продовження роботи над тестом і на вимогу персоналу пункту тестування має покинути аудиторію, де відбувається тестування. Отримані ним результати анулюються.

III. Суб'єкти адміністрування зовнішнього оцінювання

3.1. Суб'єктами адміністрування зовнішнього оцінювання є:

Міністерство освіти і науки України;

Український центр оцінювання якості освіти;

Вінницький, Дніпропетровський, Донецький, Івано-Франківський, Київський, Львівський, Одеський, Сімферопольський, Харківський регіональні центри оцінювання якості освіти (далі – регіональні центри оцінювання якості освіти);

Міністерство освіти і науки Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської, Севастопольської міських державних адміністрацій;

обласні (міські) інститути післядипломної педагогічної освіти.

3.2. Повноваження суб'єктів адміністрування зовнішнього оцінювання:

3.2.1. Міністерство освіти і науки України:

установлює строки проведення зовнішнього оцінювання;

визначає перелік навчальних предметів, з яких буде проведено зовнішнє оцінювання;

організовує розробку та затверджує програми зовнішнього оцінювання з навчальних предметів;

здійснює контроль за проведенням зовнішнього оцінювання.

3.2.2. Український центр оцінювання якості освіти:

здійснює організаційно-технологічну підготовку та проведення зовнішнього оцінювання:

розробляє і видає методичні та інформаційні матеріали з питань зовнішнього оцінювання;

розробляє та впроваджує комплекс засобів програмного забезпечення, які використовуються в процесі організації та проведення зовнішнього оцінювання;

формує зведені бази даних учасників тестувань, результатів зовнішнього оцінювання;

за умов суворої конфіденційності здійснює підготовку та тиражування зошитів із тестами для проведення зовнішнього оцінювання;

організовує доставку до пунктів тестування контейнерів (пакетів) із тестовими матеріалами;

обробляє результати зовнішнього оцінювання, ознайомлює з ними органи управління освітою, заклади освіти, громадськість;

інформує керівників загальноосвітніх навчальних закладів про результати зовнішнього оцінювання випускників поточного року за шкалою 1-12 балів;

забезпечує виготовлення бланків сертифікатів зовнішнього оцінювання (далі – сертифікати) відповідно до чинного законодавства;

надсилає учасникам сертифікати з результатами зовнішнього оцінювання;

організовує розгляд апеляційних заяв щодо результатів зовнішнього оцінювання;

координує діяльність регіональних центрів оцінювання якості освіти, Міністерства освіти і науки Автономної Республіки Крим, управлінь освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації з питань організації та проведення зовнішнього оцінювання.

3.2.3. Регіональні центри оцінювання якості освіти:

взаємодіють із місцевими органами управління освітою з питань організації та проведення зовнішнього оцінювання;

організують реєстрацію учасників зовнішнього оцінювання на місцях;

проводять інформаційно-роз'яснювальну роботу серед громадськості з питань зовнішнього оцінювання;

забезпечують інформаційними й методичними матеріалами учасників тестувань та осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання;

спільно з місцевими органами управління освітою та вищими навчальними закладами I-IV рівнів акредитації формують мережу пунктів тестування;

організують добір, навчання та реєстрацію осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання;

формують бази даних осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання;

організують в межах відповідних регіонів доставку й охорону контейнерів (пакетів) із тестовими матеріалами;

здійснюють первинну обробку бланків відповідей учасників зовнішнього оцінювання;

організують перевірку екзаменаторами відкритої частини тестових завдань;

розглядають апеляційні заяви щодо порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання.

3.2.4. Міністерство освіти і науки Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій:

здійснюють координацію дій між регіональними центрами оцінювання якості освіти та місцевими органами управління освітою, навчальними закладами з питань проведення зовнішнього оцінювання;

надають допомогу регіональним центрам оцінювання якості освіти у доборі осіб, які будуть залучатися до проведення зовнішнього оцінювання;

надають пропозиції регіональним центрам оцінювання якості освіти щодо формування мережі пунктів тестування;

спільно з регіональними центрами оцінювання якості освіти організовують перевірку відкритої частини тестових завдань;

сприяють регіональним центрам оцінювання якості освіти в забезпеченні учасників зовнішнього оцінювання інформаційними посібниками, здійснюють контроль за їхнім обліком у навчальних закладах;

організують охорону правопорядку в місцях проведення зовнішнього оцінювання;

забезпечують підвезення до пунктів тестування учнів загальноосвітніх навчальних закладів;

організують надання медичної допомоги учасникам і персоналу пунктів тестування;

створюють безпечні умови для проходження учасниками зовнішнього оцінювання;

сприяють Українському центру оцінювання якості освіти в інформуванні керівників загальноосвітніх навчальних закладів про результати зовнішнього оцінювання випускників.

3.2.5. Обласні (міські) інститути післядипломної педагогічної освіти:

проводять інформаційно-роз'яснювальну роботу серед педагогічних працівників щодо особливостей організації та проведення зовнішнього оцінювання;

надають допомогу регіональним центрам оцінювання якості освіти в організації навчання фахівців, які залучаються до проведення зовнішнього оцінювання;

спільно з регіональними центрами оцінювання якості освіти беруть участь в організації перевірки відкритої частини тестових завдань;

спільно з регіональними центрами оцінювання якості освіти проводять соціологічні дослідження з питань зовнішнього оцінювання.

IV. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання

4.1. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання здійснюється Українським центром оцінювання якості освіти та регіональними центрами оцінювання якості освіти за сприяння місцевих органів управління освітою.

4.2. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання триває не менше трьох місяців і закінчується не пізніше ніж за два місяці до початку проведення зовнішнього оцінювання.

4.3. Регіональні центри оцінювання якості освіти інформують про порядок реєстрації осіб, які бажають узяти участь у зовнішньому оцінюванні, та місця розташування пунктів реєстрації.

Відповідна інформація розміщується в приміщеннях місцевих органів управління освітою, навчальних закладів системи загальної середньої освіти та опубліковується в місцевих засобах масової інформації.

4.4. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання здійснюється в пунктах реєстрації відповідно до їхніх заяв за допомогою комп'ютерних засобів і спеціального програмного забезпечення.

4.5. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання здійснюється на підставі паспортів, а осіб, яким не виповнилося 16-ти років, – свідоцтв про народження. Випускники минулих років для реєстрації додатково надають документ про повну загальну середню освіту.

4.6. Особа, яка зареєструвалася для проходження зовнішнього оцінювання, має право внести зміни до інформації, наданої нею під час реєстрації, у строк, що відведений на реєстрацію. Зміни вносяться за місцем реєстрації.

V. Кадрове забезпечення зовнішнього оцінювання

5.1. До проведення зовнішнього оцінювання залучаються особи з числа педагогічних, науково-педагогічних працівників закладів та установ освіти, а також інші фахівці.

5.2. Проведення зовнішнього оцінювання забезпечують:

- уповноважені особи Українського центру оцінювання якості освіти та регіональних центрів оцінювання якості освіти;
- відповідальні за пункти реєстрації учасників зовнішнього оцінювання;
- відповідальні за пункти тестування;
- помічники відповідальних за пункти тестування;
- старші інструктори, інструктори;
- чергові пунктів тестування;
- відповідальні за пункти перевірки відкритої частини тестових завдань;
- старші екзаменатори, екзаменатори;
- фахівці із забезпечення технологічних процесів в Українському центрі оцінювання якості освіти та регіональних центрах оцінювання якості освіти.

5.3. Оплата праці осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання, здійснюється відповідно до чинного законодавства.

5.4. Організацію навчання осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання, здійснюють регіональні центри оцінювання якості освіти спільно з обласними (міськими) інститутами післядипломної освіти педагогічних кадрів. Форму організації такого навчання визначає відповідний регіональний центр оцінювання якості освіти.

VI. Інформаційне забезпечення зовнішнього оцінювання

6.1. Для забезпечення учасників зовнішнього оцінювання повною та достовірною інформацією про процедуру і зміст зовнішнього оцінювання

Українським центром оцінювання якості освіти здійснюється підготовка та поширення відповідних інформаційних матеріалів.

6.2. Учасники зовнішнього оцінювання безкоштовно забезпечуються інформаційними матеріалами з питань проведення зовнішнього оцінювання через регіональні центри оцінювання якості освіти, бібліотеки навчальних закладів.

6.3. Інформація про мету, порядок, строки та зміст зовнішнього оцінювання доводиться до відома громадськості також через засоби масової інформації, листівки, плакати й інші види аудіо-, відеоінформації в порядку, передбаченому чинним законодавством.

VII. Організація зовнішнього оцінювання

7.1. Для проведення зовнішнього оцінювання Українським центром оцінювання якості освіти розробляються:

- специфікація тесту з кожного предмета;
- технологічні карти проведення зовнішнього оцінювання.

7.2. Тести для проведення зовнішнього оцінювання з кожного предмета укладаються Українським центром оцінювання якості освіти державною мовою (за винятком тестів з іноземної мови).

Для учасників зовнішнього оцінювання, які здобували загальну середню освіту мовами національних меншин, за їхнім бажанням у перехідний період (2008-2009 роки) тести перекладаються відповідною мовою (за винятком тесту з української мови і літератури та іноземних мов).

7.3. Підготовка та друк зошитів із тестовими завданнями здійснюються в умовах суворої конфіденційності. Розголошення у будь-якій формі конфіденційної інформації про зміст тестових завдань до завершення їх виконання учасниками зовнішнього оцінювання тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством.

7.4. Організацію доставки тестових матеріалів до пунктів тестування, їх охорону забезпечують Український та регіональні центри оцінювання якості освіти, у тому числі шляхом укладання договорів з відповідними спеціалізованими організаціями.

7.5. Зовнішнє оцінювання проводиться в пунктах тестування – навчальних закладах, які добираються з числа загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів.

7.6. Порядок формування пунктів тестування та вимоги до облаштування їхніх приміщень визначаються Українським центром оцінювання якості освіти.

7.7. Рішення про створення пунктів тестування приймаються регіональними центрами оцінювання якості освіти спільно з Міністерством освіти і науки Автономної Республіки Крим, управліннями освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, керівниками вищих навчальних закладів.

7.8. Використання бази навчальних закладів для організації пунктів тестування здійснюється на безоплатній основі.

7.9. Український центр оцінювання якості освіти завчасно інформує кожного учасника зовнішнього оцінювання про місце і час проходження тестувань через запрошення, що надсилаються їм за місцем проживання, вказаним під час реєстрації. Ця інформація розміщується також на сайті Українського центру оцінювання якості освіти. Доступ до неї здійснюється за паролем, що повідомляється особі під час її реєстрації для участі в зовнішньому оцінюванні.

7.10. Під час проведення зовнішнього оцінювання в пункті тестування мають право перебувати лише учасники, особи, які залучаються до проведення зовнішнього оцінювання, та особи, які мають на це право згідно із чинним законодавством.

7.11. Пропуск громадян до пункту тестування здійснюється після встановлення їх особи за документами, на підставі яких вони реєструвалися. Встановлення особи, яка допускається у пункт тестування, здійснює персонал пункту тестування.

7.12. Робота учасників зовнішнього оцінювання в пунктах тестування здійснюється в аудиторіях групами чисельністю до 15 осіб. Персональний склад таких груп і розподіл робочих місць в аудиторіях формуються Українським центром оцінювання якості освіти. Ця інформація оприлюднюється в кожному пункті тестування не раніше ніж за дві години до початку зовнішнього оцінювання.

7.13. Кожен учасник зовнішнього оцінювання забезпечується зошитом з тестовими завданнями та бланками відповідей до нього. Після завершення роботи над тестом та повернення бланків відповідей особам, які проводять тестування, учасник зовнішнього оцінювання може отримати зошит з тестовими завданнями для його подальшого використання у власних цілях.

VIII. Результати зовнішнього оцінювання

8.1. Результатом зовнішнього оцінювання особи є кількісна оцінка її навчальних досягнень з відповідного предмета.

8.2. Результати зовнішнього оцінювання визначаються за підсумками комплексної перевірки виконаних його учасниками тестових завдань за нормалізованою шкалою 100-200 балів (далі – шкала 100-200 балів) та критеріальною шкалою 1-12 балів (далі – шкала 1-12 балів).

8.3. Результати за шкалою 100-200 балів визначаються для всіх учасників зовнішнього оцінювання.

8.4. Результати за шкалою 1-12 балів виставляються учасникам зовнішнього оцінювання з числа випускників загальноосвітніх навчальних закладів поточного року.

8.5. Оцінювання робіт учасників зовнішнього оцінювання здійснюється без їхньої персоніфікації.

8.6. Персоніфікація результатів зовнішнього оцінювання здійснюється після завершення обробки та оцінювання робіт усіх учасників.

8.7. Результати зовнішнього оцінювання формуються Українським центром оцінювання якості освіти у вигляді зведеної електронної бази даних (далі – зведена база даних результатів), до структури якої включаються електронна база реєстрації учасників зовнішнього оцінювання, база даних із результатами комплексної обробки їхніх робіт, оцінки за шкалами 100-200 та 1-12 балів.

8.8. Зведена база даних результатів формується окремо з кожного предмета зовнішнього оцінювання.

8.9. Документом, що підтверджує результати зовнішнього оцінювання, є Протокол результатів зовнішнього незалежного оцінювання (далі – Протокол).

8.10. Протокол укладається окремо з кожного предмета зовнішнього оцінювання після завершення формування зведеної бази даних результатів.

8.11. Протокол укладається у вигляді персоніфікованого реєстру результатів учасників зовнішнього оцінювання в алфавітному порядку із зведеної бази даних результатів та затверджується директором Українського центру оцінювання якості освіти.

8.12. У разі зміни результатів зовнішнього оцінювання за рішенням апеляційної комісії Українського центру оцінювання якості або регламентних комісій регіональних центрів оцінювання якості освіти формується Протокол змін результатів зовнішнього незалежного оцінювання, що затверджується директором Українського центру оцінювання якості освіти.

8.13. Результати зовнішнього оцінювання за шкалою 100-200 балів повідомляються його учасникам за допомогою інформаційних карток у вигляді сертифікатів. Результати за шкалою 1-12 балів повідомляються випускникам, які брали участь у зовнішньому оцінюванні, керівниками навчальних закладів, на адресу яких надсилаються відомості таких результатів. Факт ознайомлення із результатами за шкалою 1-12 балів випускник засвідчує власним підписом у відведеному місці відомості.

8.14. Сертифікат виготовляється відповідно до Технічного опису сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання.

8.15. Друк сертифікатів здійснює Український центр оцінювання якості освіти після затвердження відповідних Протоколів результатів зовнішнього оцінювання.

8.16. Облік сертифікатів здійснюється Українським центром оцінювання якості освіти в окремому реєстрі.

8.17. Сертифікати у найкоротший строк надсилаються Українським центром оцінювання якості освіти учасникам зовнішнього оцінювання рекомендованими поштовими відправленнями за місцем проживання, вказаним ними під час реєстрації.

8.18. Не отримані учасниками зовнішнього оцінювання сертифікати повертаються до Українського центру оцінювання якості освіти та зберігаються протягом усього часу їхньої чинності. Такі сертифікати видаються учасникам тестувань за їх письмовою заявою.

8.19. Достовірність сертифіката гарантується елементами захисту його бланка та можливістю перевірки зазначеної в ньому інформації, що досягається шляхом її зіставлення з базою даних результатів зовнішнього оцінювання.

8.20. У разі втрати або пошкодження сертифіката учасник може звернутися до Українського центру оцінювання якості освіти з письмовою заявою про виготовлення дублікату сертифіката. Виготовлення дублікатів сертифікатів здійснюється за кошти особи, яка їх замовляє.

8.21. Сертифікат, отриманий учасником зовнішнього оцінювання в 2009 році, дійсний до 31 травня 2010 року.

8.22. Технічний опис Відомості результатів зовнішнього незалежного оцінювання, визначених за шкалою 1-12 балів, затверджується Міністерством освіти і науки України.

8.23. Поширення та використання інформації про результати проходження особою зовнішнього оцінювання без її письмової згоди заборонено.

Особи, залучені до організації та проведення зовнішнього оцінювання, несуть відповідальність за розголошення конфіденційної інформації щодо персональних результатів учасників тестувань відповідно до чинного законодавства.

8.24. Український центр оцінювання якості освіти на запит інших установ може надавати неперсоніфіковану інформацію про результати зовнішнього оцінювання для проведення моніторингових і наукових досліджень.

IX. Апеляція результатів зовнішнього оцінювання

9.1. У процесі зовнішнього оцінювання предметом апеляційного оскарження є:

порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання в пункті тестування;

результати зовнішнього оцінювання.

9.2. До порушень процедури проведення зовнішнього оцінювання належать:

9.2.1. Технологічні порушення:

неправильний зідлік часу, відведеного на виконання завдань;

відсутність або пошкодження тестових матеріалів;

неправильні дії персоналу пункту тестування, що вплинули на якість виконання роботи учасником зовнішнього оцінювання.

9.2.2. Природні, техногенні катастрофи, що зашкодили проведенню зовнішнього оцінювання.

9.2.3. Групове запізнення на зовнішнє оцінювання учасників, підвезення яких до пунктів тестування організовували місцеві органи управління освітою.

9.3. Розгляд апеляційних заяв щодо порушень процедури проведення зовнішнього оцінювання здійснюють регламентні комісії при регіональних центрах оцінювання якості освіти (далі – регламентні комісії).

9.4. Розгляд апеляційних заяв щодо результатів зовнішнього оцінювання здійснює апеляційна комісія Українського центру оцінювання якості освіти (далі – апеляційна комісія).

9.5. Подання та розгляд апеляційних заяв щодо порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання:

9.5.1. Апеляційна заява про порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання, які, на думку учасника, негативно вплинули на результати його роботи (далі – апеляційна заява про порушення процедури), подається учасником тестування в письмовій формі до регламентної комісії відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти через уповноважену особу Українського або регіонального центру оцінювання якості освіти в пункті тестування до моменту виходу заявника з цього пункту.

9.5.2. В апеляційній заяві про порушення процедури мають бути вказані прізвище, ім'я, по батькові учасника зовнішнього оцінювання, дані документа, що посвідчують його особу, на підставі якого відбувалася реєстрація для участі у зовнішньому оцінюванні, місце проживання, номер контактного телефону, предмет оцінювання, назва пункту тестування, короткий опис порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання в пункті тестування, що може негативно вплинути на результати заявника.

9.5.3. У разі надходження апеляційної заяви про порушення процедури уповноважена особа Українського чи регіонального центру оцінювання якості освіти має видати заявнику письмове підтвердження про її отримання, здійснити попереднє вивчення фактів, викладених у цій заяві, передати апеляційну заяву та матеріали, отримані під час попереднього вивчення, до відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти.

9.5.4. Розгляд апеляційних заяв про порушення процедур здійснюється регламентними комісіями відповідних регіональних центрів оцінювання якості освіти у триденний строк із часу їх надходження.

9.5.5. Регламентна комісія за наслідками розгляду апеляційної заяви про порушення процедур може прийняти такі рішення:

відмовити в задоволенні у зв'язку з тим, що порушень процедури проведення зовнішнього оцінювання не встановлено;

задовольнити у зв'язку з тим, що встановлено порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання, які негативно вплинули на результати тестування заявника.

9.5.6. Рішення регламентної комісії доводиться до відома заявника письмово.

9.5.7. У разі визнання регламентними комісіями фактів порушення процедури проведення тестування, що негативно вплинули на результати оцінювання учасника, йому надається право повторно пройти зовнішнє оцінювання з відповідного предмета.

9.6. Подання та розгляд апеляційних заяв щодо результатів зовнішнього оцінювання:

9.6.1. Апеляційна заява щодо результатів зовнішнього оцінювання (далі – апеляційна заява щодо результатів) подається учасником в письмовій формі до Українського центру оцінювання якості освіти не пізніше 15 липня 2009 року.

9.6.2. У апеляційній заяві щодо результатів учасник має зазначити своє прізвище, ім'я, по батькові, дані документа, що посвідчують його особу, на підставі якого відбувалася реєстрація для участі в тестуваннях, місце проживання, номер контактного телефону, предмети, результати проходження зовнішнього оцінювання з яких оскаржуються.

9.6.3. Апеляційна комісія може залишити без розгляду апеляційну заяву, в якій не вказано дані, зазначені в підпункті 9.6.2 цього пункту.

9.6.4. Апеляційні заяви щодо результатів приймаються особисто від заявників в Українському центрі оцінювання якості освіти або надсилаються поштовим відправленням до Українського центру оцінювання якості освіти. У разі надходження заяви поштою дата його подання визначається за штемпелем відправлення на поштовому конверті.

9.6.5. Під час розгляду апеляційних заяв до уваги не беруться записи, здійснені учасниками зовнішнього оцінювання в тестових зошитах.

9.6.6. Розгляд апеляційних заяв щодо результатів здійснюється апеляційною комісією протягом п'ятнадцяти днів із часу їх надходження.

9.6.7. Процес розгляду апеляційного звернення щодо результатів передбачає проведення технічної та предметної перевірок.

9.6.8. Технічна перевірка здійснюється з метою підтвердження правильності визначення результату зовнішнього оцінювання під час автоматизованої обробки бланків відповідей та його персоналізації.

9.6.9. Предметна перевірка здійснюється з метою встановлення об'єктивності оцінювання відповідей учасників на тестові запитання відкритого типу.

9.6.10. Висновки технічної та предметної перевірок розглядаються апеляційною комісією.

9.6.11. Апеляційна комісія за наслідками розгляду апеляційних заяв щодо результатів може прийняти такі рішення:

відмовити в прийнятті до розгляду апеляційної заяви як такої, що не належить до компетенції комісії, або такої, що не містить повної інформації про особу або предмет апеляційного оскарження (рішення приймається до направлення на перевірку робіт, результати з яких оскаржуються);

відмовити в задоволенні;

задовольнити.

9.6.12. У разі задоволення апеляційної заяви щодо результатів комісією приймається рішення про зміну оцінки учасника зовнішнього оцінювання.

9.6.13. Рішення апеляційної комісії повідомляється заявнику письмово.

9.6.14. У разі задоволення апеляційної заяви щодо результатів сертифікат заявника визнається недійсним та підлягає обміну.

9.6.15. Обмін сертифікатів, визнаних недійсними за наслідками розгляду апеляційних заяв щодо результатів, здійснюється у регіональних центрах оцінювання якості освіти.

Х. Зовнішнє оцінювання осіб за рішеннями регламентних комісій регіональних центрів оцінювання якості освіти

10.1. Особи, які зареєструвалися для участі в зовнішньому оцінюванні навчальних досягнень, але через об'єктивні причини не змогли його пройти або щодо яких були порушені процедури проведення зовнішнього оцінювання, за рішенням регламентних комісій мають право взяти участь у спеціально організованому для них тестуванні.

Таке зовнішнє оцінювання проводиться лише з предмета, з якого учасник через об'єктивні причини не зміг у визначені строки пройти тестування або під час тестування з якого були допущені порушення процедури.

10.2. До об'єктивних причин, які перешкодили особі взяти участь у зовнішньому оцінюванні належать:

10.2.1. Участь у міжнародних змаганнях, конкурсах, олімпіадах, які включені до офіційних заходів, що проводяться з участю Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури і туризму України, Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту.

10.2.2. Порушення процедури проведення зовнішнього оцінювання, які негативно вплинули на результати тестування, що підтверджено рішенням регламентної комісії відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти.

10.2.3. Хвороба, що перешкоджає участі в тестуванні, підтверджена довідкою з відповідного закладу охорони здоров'я.

10.2.4. Смерть рідних по крові або по шлюбу.

10.2.5. Стихійне лихо, пожежа, техногенна катастрофа в день або переддень тестування.

10.2.6. Інші об'єктивні причини, що унеможливили участь у проходженні зовнішнього оцінювання.

10.3. Реєстрація учасників зовнішнього оцінювання, які через об'єктивні причини не змогли взяти участь у тестуванні у визначені Міністерством освіти і науки України строки, здійснюється регіональними центрами оцінювання якості освіти протягом п'яти робочих днів, включаючи день проведення зовнішнього оцінювання з відповідного предмета.

10.4. Пункти тестування для проведення зовнішнього оцінювання осіб, які через об'єктивні причини не змогли взяти участь у тестуванні у визначені строки, створюються за рішенням Українського центру оцінювання якості освіти, як правило, за місцем розташування регіональних центрів оцінювання якості освіти.

XI. Громадський контроль за проведенням зовнішнього оцінювання

11.1. Процедури проведення зовнішнього оцінювання є відкритими для громадського контролю.

11.2. Громадський контроль здійснюють громадські організації, представники засобів масової інформації, навчальних закладів, батьківських ком'тетів, піклувальних рад, які зареєструвалися в Українському або регіональних центрах оцінювання якості освіти й отримали відповідне посвідчення.

11.3. Громадському контролю у формі спостереження підлягають такі процедури:

- реєстрація учасників зовнішнього оцінювання;
- проведення зовнішнього оцінювання в пунктах тестування;
- обробка та перевірка бланків відповідей учасників зовнішнього оцінювання;
- розгляд апеляційних заяв учасників тестувань.

11.4. Перед початком зовнішнього оцінювання у пункті тестування громадським спостерігачам має бути продемонстровано відповідальним за пункт тестування наявність та цілісність контейнерів і пакетів з тестовими матеріалами.

11.5. Суб'єкти громадського контролю повинні дотримуватися вимог, визначених Міністерством освіти і науки України.

XII. Фінансування зовнішнього оцінювання

Фінансування зовнішнього оцінювання здійснюється за рахунок коштів, передбачених на реалізацію бюджетної програми 2201470 «Здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами», а також коштів з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

**Директор Українського центру
оцінювання якості освіти**

І.І. Лікарчук

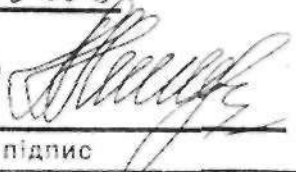
Копія вірна

Тославський І.В.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки України

18.01.2009 № 133

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України	
“ <u>26</u> ”	<u>березня</u> 20 <u>09</u> р.
за № <u>284/16298</u>	
Керівник реєструючого органу _____	 підпис

**Положення
про апеляційну комісію Українського центру
оцінювання якості освіти**

I. Загальні положення

1.1. Апеляційна комісія Українського центру оцінювання якості освіти створюється з метою захисту прав учасників зовнішнього незалежного оцінювання (далі – зовнішнє оцінювання) і розгляду їхніх апеляційних заяв щодо результатів зовнішнього оцінювання (далі – апеляційна заява щодо результатів).

1.2. Це Положення визначає порядок організації, діяльності та основні функції апеляційної комісії Українського центру оцінювання якості освіти (далі – апеляційна комісія).

1.3. Дія цього Положення поширюється на апеляційну комісію, фахові групи, залучені до розгляду апеляційних заяв щодо результатів, регіональні центри оцінювання якості освіти, учасників зовнішнього оцінювання, які подали апеляцію (далі – заявники).

1.4. Апеляційна комісія у своїй діяльності керується чинним законодавством України, наказами Міністерства освіти і науки України, Українського центру оцінювання якості освіти та цим Положенням.

1.5. Під час розгляду апеляційних заяв щодо результатів апеляційною комісією встановлюється об'єктивність оцінювання відповідей учасників на тестові завдання відкритого типу та здійснюється перевірка правильності визначення результату учасника тестування під час автоматизованої обробки бланків відповідей і його персоналізації.

1.6. Процедура подання заявниками апеляційних заяв щодо результатів, їх розгляд апеляційною комісією та реалізації її рішень визначається

Порядком проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти в 2009 році, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2009 року № 133.

II. Основні функції комісії

2.1. Прийняття і розгляд апеляційних заяв учасників щодо результатів зовнішнього оцінювання.

2.2. Прийняття рішень за результатами розгляду апеляційних заяв та доведення їх до відома заявників.

2.3. Аналіз та узагальнення досвіду роботи з питань розгляду апеляційних заяв.

III. Права комісії

3.1. Апеляційна комісія має право:

3.1.1. Одержувати в установленому порядку від працівників Українського та регіональних центрів оцінювання якості освіти, персоналу пунктів тестування інформацію та документи (бланки відповідей, аудиторні протоколи проведення зовнішнього оцінювання, акти, складені під час проведення тестування тощо), необхідні для виконання покладених на комісію завдань.

3.1.2. Залучати досвідчених фахівців для встановлення об'єктивності перевірки тестових завдань відкритого типу.

3.1.3. У разі необхідності запрошувати на засідання комісії заявника з метою організації додаткового розгляду або випробування для прийняття остаточного рішення.

IV. Відповідальність

У разі неправомірного використання наданих прав члени апеляційної комісії несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України, у тому числі за розголошення конфіденційної інформації про заявників.

V. Організація діяльності комісії

5.1. До складу апеляційної комісії входять заступники директора Українського центру оцінювання якості освіти, керівники структурних підрозділів Українського центру оцінювання якості освіти, а також за згодою представники Міністерства освіти і науки України, загальноосвітніх та вищих навчальних закладів, громадських організацій.

5.2. Очолює роботу апеляційної комісії один із заступників директора Українського центру оцінювання якості освіти.

5.3. Персональний склад апеляційної комісії (не менше п'яти осіб) затверджується наказом директора Українського центру оцінювання якості освіти. Цим же наказом призначається відповідальний секретар комісії, який не є її членом і не має права голосу під час прийняття рішень комісією.

5.4. При апеляційній комісії для проведення предметної перевірки створюються фахові групи з числа кваліфікованих педагогічних, науково-педагогічних працівників, які залучаються для встановлення об'єктивності перевірки екзаменаторами відповідей на тестові завдання відкритого типу.

5.5. Технічну перевірку здійснює група фахівців, що створюється з числа працівників Українського центру оцінювання якості освіти.

5.6. Під час формування складу комісії, фахових груп враховується їхня професійна компетентність, а також можливість неупередженого розгляду ними апеляційних заяв щодо результатів.

5.7. Відповідальність за організацію роботи апеляційної комісії, своєчасний та об'єктивний розгляд апеляційних заяв щодо результатів, ведення справ, дотримання встановленого порядку збереження документів і конфіденційної інформації покладається на голову комісії.

5.8. Документами про діяльність апеляційної комісії, що зберігаються протягом року, є:

апеляційні заяви щодо результатів зовнішнього оцінювання;

протоколи засідання комісії;

матеріали, необхідні для розгляду апеляційних заяв щодо результатів зовнішнього оцінювання.

5.9. Рішення апеляційної комісії приймаються простою більшістю голосів від складу комісії. У разі рівної кількості голосів «за» та «проти», приймається рішення за яке висловився голова комісії.

**Директор Українського центру
оцінювання якості освіти**

І.Л. Лікарчук

Копія вірна

Лославський Т. В.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства
освіти і науки України

18.02.2009 № 133

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України		
" <u>26</u> "	<u>березня</u>	20 <u>09</u> р.
за № <u>283/46299</u>		
Керівник реєструючого органу _____	 підпис	

**Положення
про регламентну комісію регіонального центру
оцінювання якості освіти**

I. Загальні положення

1.1. Регламентна комісія регіонального центру оцінювання якості освіти (далі – регламентна комісія) – колегіальний орган у системі зовнішнього незалежного оцінювання (далі – зовнішнє оцінювання), що створюється при відповідному регіональному центрі оцінювання якості освіти.

1.2. Регламентна комісія створюється з метою захисту прав учасників та розгляду їхніх апеляційних заяв щодо порушень процедури проведення зовнішнього оцінювання, які, на думку заявника, негативно вплинули на результати його роботи (далі – апеляційна заява про порушення процедури).

1.3. У своїй діяльності регламентна комісія керується чинним законодавством України, наказами Міністерства освіти і науки України, Українського центру оцінювання якості освіти, цим Положенням.

1.4. Положення про регламентну комісію визначає основні функції, права комісії та порядок організації її діяльності.

1.5. Дія Положення поширюється на регіональні центри оцінювання якості освіти, їхні регламентні комісії, осіб, залучених до організації та проведення тестувань, учасників зовнішнього оцінювання.

II. Основні функції регламентних комісій

2.1. Прийняття і розгляд апеляційних заяв про порушення процедури.

2.2. Розгляд фактів порушень учасниками вимог Порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти в 2009 році, підготовка пропозицій щодо анулювання результатів тестування таких учасників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18 лютого 2009 року № 133.

2.3. Прийняття рішень про проходження зовнішнього оцінювання особами, які через об'єктивні причини не змогли взяти участь у складанні тестів у визначені строки, у випадку, визначеному підпунктом 10.2.6 пункту 10.2 вищевказаного Порядку.

III. Права регламентних комісій

3.1. Регламентні комісії мають право:

3.1.1. Одержувати в установленому порядку від працівників регіональних центрів оцінювання якості освіти, персоналу пунктів тестування та пунктів обробки результатів учасників зовнішнього оцінювання інформацію і документи, необхідні для виконання покладених на комісії завдань, у межах, встановлених законом.

3.1.2. У разі необхідності з метою організації додаткового розгляду для прийняття остаточного рішення запрошувати на засідання регламентної комісії заявника, осіб, залучених до проведення зовнішнього оцінювання.

3.1.3. Здійснювати в межах своєї компетенції запити до місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, навчальних закладів, закладів охорони здоров'я тощо.

IV. Відповідальність комісії

У разі неправомірного використання наданих прав члени регламентної комісії несуть відповідальність, передбачену чинним законодавством України, у тому числі за розголошення конфіденційної інформації про заявника.

V. Організація діяльності регламентних комісій

5.1. До складу регламентних комісій (не менше п'яти осіб) входять представники регіональних центрів оцінювання якості освіти, місцевих органів управління освітою, медичні працівники (за згодою).

5.2. Склад регламентної комісії затверджується наказом директора відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти не пізніше ніж за п'ять днів до початку зовнішнього оцінювання.

5.3. Відповідальність за організацію роботи регламентних комісій, своєчасний та об'єктивний розгляд звернень, ведення справ, дотримання встановленого порядку збереження документів і конфіденційної інформації покладається на голів комісій.

5.4. Документами регламентних комісій, що зберігаються протягом року після завершення встановленого строку розгляду апеляційних заяв щодо порушень процедури тестування, є:

апеляційні заяви про порушення процедури;

протоколи засідання комісій;

необхідні матеріали для розгляду апеляційних заяв (письмові пояснення громадських спостерігачів, персоналу пункту тестування щодо обставин звернення тощо).

5.5. Рішення регламентної комісії приймаються простою більшістю голосів від складу комісії. У разі рівної кількості голосів «за» та «проти», приймається рішення, за яке висловився голова комісії.

**Директор Українського центру
оцінювання якості освіти**

І.Л. Лікарчук

Копія вірна

Лославський Т. В.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
18.02.2009 № 133

ТЕХНІЧНИЙ ОПИС
Відомості результатів зовнішнього незалежного оцінювання
2009 року за шкалою 1 -12 балів

Бланк Відомості результатів зовнішнього незалежного оцінювання 2009 року за шкалою 1-12 балів (далі – Відомість) являє собою аркуш розміром 210 x 297 мм, виконаний друкарським способом на папері щільністю 100 г/кв.м.

На титульній сторінці Відомості розміщено фонові графічні зображення, на краях яких виконано лінії мікротексту «Зовнішнє незалежне оцінювання. Український центр оцінювання якості освіти». У правому верхньому куті Відомості розміщено логотип Українського центру оцінювання якості освіти.

Дизайн графічного зображення та кольорову гаму титульної сторінки Відомості добирає Український центр оцінювання якості освіти.

У графічному дизайні бланка Відомості використовуються захисні гільошні елементи. Бланк захищено водяними знаками та волокнами, які можна виявити під дією ультрафіолетового світла.

Інформація у Відомості розміщується на титульній та зворотній сторінках.

На титульній сторінці Відомості подано інформацію українською мовою, що виконана друкарським способом:

у верхній частині:

перший і другий рядки – Відомість про результати зовнішнього незалежного оцінювання 2009 року за шкалою 1 – 12 балів;

третій рядок – номер Відомості;

четвертий та п'ятий рядки – назва та місцезнаходження загальноосвітнього навчального закладу, учні якого проходили зовнішнє незалежне оцінювання.

В основній частині титульної сторінки Відомості подано таблицю, що містить такі графи:

- 1 – № з/п;
- 2 – прізвище, ім'я, по батькові учасників зовнішнього незалежного оцінювання;
- 3 – дані документів, на підставі яких особи реєструвалися для участі в зовнішньому оцінюванні;
- 4 – українська мова та література;
- 5 – математика;
- 6 – історія України;
- 7 – біологія;
- 8 – фізика;
- 9 – географія;
- 10 – хімія;
- 11 – англійська мова;
- 12 – німецька мова;
- 13 – французька мова;
- 14 – іспанська мова;
- 15 – підпис випускника про ознайомлення з результатами зовнішнього незалежного оцінювання

Зверху граф 4 – 14 таблиці розміщено надпис – кількість балів за шкалою 1-12 балів.

Результати учасників зовнішнього оцінювання виставляються у Відомості у вигляді чисел від 1 до 12.

Якщо особа під час реєстрації для участі в тестуваннях не обрала для проходження зовнішнього оцінювання навчальний предмет, то навпроти її прізвища, імені, по батькові у відповідній графі таблиці (графи 4 – 14) ставиться позначка «Х».

У разі неявки учасника на обраний під час реєстрації предмет зовнішнього оцінювання у відповідній графі таблиці Відомості ставиться позначка «Н».

Якщо результат зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень учасника з навчального предмета анульовано, то у відповідній графі Відомості ставиться позначка «А».

У верхній частині зворотної сторінки бланка Відомості вказується назва загальноосвітнього навчального закладу, учні якого проходили зовнішнє незалежне оцінювання.

Унизу таблиці вказуються умовні позначення, що використовуються у Відомості, а також прізвище й ініціали керівника Українського центру оцінювання якості освіти, розміщується його підпис і печатка Українського центру оцінювання якості освіти.

**Директор Українського центру
оцінювання якості освіти**

Копія вірна

І.Д. Лікарчук

Тославський Т.В.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
18.02.2009 № 133

ТЕХНІЧНИЙ ОПИС

Сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання

Бланк Сертифіката зовнішнього незалежного оцінювання (далі – Сертифікат) являє собою аркуш розміром 210 x 297 мм, виконаний друкарським способом на папері щільністю 80 г/кв.м.

На титульній сторінці Сертифіката розміщено фонові графічні зображення, на краях яких виконано лінії мікротексту «Зовнішнє незалежне оцінювання. Український центр оцінювання якості освіти».

Дизайн графічного зображення та кольорову гаму титульної сторінки Сертифіката добирає Український центр оцінювання якості освіти.

У графічному дизайні бланка Сертифіката використовуються захисні гільзні елементи. Бланк захищено водяними знаками та волокнами, які можна виявити під дією ультрафіолетового світла.

На титульній сторінці Сертифіката подано інформацію українською мовою, що виконана друкарським способом:

у верхній частині:

перший рядок – Український центр оцінювання якості освіти;

другий та третій рядки – Сертифікат зовнішнього незалежного оцінювання;

четвертий рядок – номер Сертифіката.

В основній частині Сертифіката вказуються прізвище, ім'я, по батькові учасника тестувань, предмети, з яких проводилося зовнішнє незалежне оцінювання, отримані ним результати за шкалою 100-200 балів (числом і прописом). Якщо результат зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень учасника з навчального предмета анульовано, то навпроти відповідного предмета робиться запис – «результат анульовано».

У разі неявки учасника для складання тесту з певного предмета, обраного ним під час реєстрації, робиться запис – «на тестування не з'явився».

Нижче вказуються прізвище й ініціали керівника Українського центру оцінювання якості освіти, розміщується його підпис, печатка Українського центру оцінювання якості освіти та дата видачі Сертифіката.

Унизу основної частини бланка Сертифіката робиться посилання на реєстр Сертифікатів, указуються дата, до якої діє Сертифікат, номери бланка Сертифіката і PIN-коду учасника зовнішнього незалежного оцінювання, а також подаються відомості про спосіб перевірки інформації, уміщеної в ньому.

**Директор Українського центру
оцінювання якості освіти**

І.Л. Лікарчук

Гославський І.В.